

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa  
Spisová značka: 1T/50/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521010250  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Uhlár  
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521010250.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, samosudca JUDr. Erik Uhlár, na hlavnom pojednávaní dňa 3. decembra 2021 v Starej Ľubovni v trestnej veci proti obžalovanému X. F., pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona, takto

### rozhodol:

Obžalovaný X. F., nar. XX.X.XXXX v Y. W., trvale bytom S. XX, okres Y. W.,

je vinný, že

po tom, ako dňa 9.2.2020 v dome nachádzajúcom sa v obci S. č. XX, okres Y. W. zobral od D. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. č. XX, okres Y. W., 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 10,- eur, sériové číslo R pričom vedel, že sa jedná o falošnú bankovku, túto použil ako pravú, a to tak, že dal túto bankovku neznámej osobe v obci Lomnička, aby mu za túto bankovku kúpila v obchode víno a cigarety, za čo jej sľúbil 5 cigariet, pričom jej nepovedal, že ide o falošnú bankovku, kde uvedená neznáma osoba zaplatila touto bankovkou v obchode potravín Lomnička č. 10, kde z odborného posudku Národnej banky Slovenska NCC-2020/839 zo dňa 25.2.2020 vyplýva, že predmetná bankovka je nepodarený falzifikát, ktorý svojim vzhľadom môže byť za určitých podmienok zameniteľný za pravú bankovku,

t e d a

falšované peniaze dal ako pravé,

č í m s p á c h a l

zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona a nezistení žiadnej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, trest odňatia slobody na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, súd výkon trestu obžalovanému podmienčne odkladá a zároveň obžalovanému ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému ustanovuje skúšobnú dobu na 4 /štyri/ roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g/, písm. k/ Trestného zákona súd obžalovanému ukladá povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu, a to v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze a zamestnať sa v skúšobnej dobe, pričom počas obdobia, v ktorom v skúšobnej dobe nebude zamestnaný, sústavne sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

#### **o d ô v o d n e n i e :**

Prokurátor Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa podal tunajšiemu súdu dňa 29.10.2021 obžalobu na X. F. pre skutok kvalifikovaný ako zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa menovaný obžalovaný mal dopustiť v zmysle podanej obžaloby tak, ako je uvedené v skutkovej vete tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 3.12.2021 obžalovaný po prednesení obžaloby a poučení podľa § 121 ods. 2 Trestného poriadku a § 257 ods. 1 až 8 Trestného poriadku urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, že je vinný zo skutku uvedeného v obžalobe; následne na všetky otázky kladené mu postupom podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Trestného poriadku odpovedal „áno“, na čo súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a zároveň rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, nevykoná a vykoná dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Následne súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov, ako je podrobne poznamenané v zápisnici o hlavnom pojednávaní, a to vrátane v priebehu hlavného pojednávania zabezpečených verejne dostupných výpisov zo živnostenského registra, ako aj z obchodného registra, za účelom riadneho ustálenia a označenia osoby poškodeného, nakoľko skutkom kladeným obžalovanému za vinu bola spôsobená škoda v sume 10,- eur osobe menom S. K., avšak je nepochybné, že k spôsobeniu škody došlo v oblasti podnikateľskej činnosti danej osoby, avšak presné údaje (či ako samostatne zárobkovo činnou osobou, resp. či došlo k spôsobeniu škody právnickej osobe a akej konkrétne) nijako v prípravnom konaní neboli zisťované.

Vykonaným dokazovaním bolo súdu preukázané, že obžalovaný je slobodný, doposiaľ nebol nikdy zamestnaný, žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, nevlastní žiaden majetok. Z miesta bydliska je hodnotený všeobecne, v zásade kladne s tým, že má dobrú povesť, nevyvoláva spory, komisiou pre verejný poriadok nebol riešený. Podľa súdu podanej správy Sociálnej poisťovne, od 1.1.2019 nepoberal a nepoberá dávky zo sociálneho poistenia; podľa správy ÚPSVaR Stará Ľubovňa nie je a ani nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom od 1.1.2019 je členom domácnosti, ktorej bola poskytovaná dávka v hmotnej núdzi, pričom podľa príloh podanej správy táto je vyplácaná jeho matke, pričom pre účely danej dávky je spoločne posudzovaných celkom šesť osôb, a to rodičia obžalovaného, obžalovaný a jeho traja súrodenci; dávka bola poskytnutá naposledy za mesiac október 2020, a to vo výške 105,60 eur, obžalovaný iné príspevky zo strany ÚPSVaR nepoberal.

Doposiaľ bol obžalovaný celkom dvakrát trestne stíhaný, pričom rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/22/2013 zo dňa 30.9.2013, právoplatným 30.9.2013 bol ako mladistvý uznaný vinným zo spolupáchateľstva prečinu krádeže podľa § 20, § 212 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona účinného do 31.7.2019, kde bolo u neho upustené od potrestania a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený. Trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/5/2017 zo dňa 27.2.2017, právoplatným 14.4.2017, bol uznaný vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného zákona (pozn.: taktiež ako mladistvý a zo spolupáchateľstva - ako je súdu napriek zápisu v registri trestov známe z výkonu jeho činnosti v uvedenej veci), uložený mu bol trest odňatia slobody na 1 rok, ktorého výkon bol podmienenečne odložený a určená bola skúšobná doba na 2 roky, v ktorej sa osvedčil a hľadá sa v danej veci na neho akoby nebol odsúdený.

Pred spáchaním skutku kladeného mu v tejto veci za vinu bol obžalovaný peňažnou pokutou postihnutý za protiprávne konanie vyhodnotené ako priestupok, a to konkrétne dňa 18.10.2017 v súvislosti s nepožiadanim o vydanie občianskeho preukazu v lehote určenej zákonom a počas trestného konania v tejto veci bol postihnutý jednak za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ako aj za priestupok podľa § 32 ods. 1 písm. a/ zákona č. 42/1994 Z.z., ktorého sa dopustil porušením zákazu vychádzania.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný, okrem vyhlásenia o jeho vine, vyjadril i ľútosť nad spáchaním skutku kladeného mu za vinu.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd obžalovaného, osobitne s ohľadom na prijaté vyhlásenie o vine, uznal vinným zo skutku kladeného mu podanou obžalobou za vinu, pričom sa stotožnil s právnou kvalifikáciou daného skutku tak, ako bola uvedená v podanej obžalobe, a to ako zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona.

Čo sa týka druhu a výšky trestu, v ustanovení § 270 ods. 2 Trestného zákona je trestná sadzba ustanovená v rozsahu 7 rokov a až 10 rokov, z ktorej skutočnosti vyplýva, že súd v danom prípade musel uložiť za spáchaný trestný čin trest odňatia slobody (viď § 34 ods. 6 veta druhá Trestného zákona). Na strane obžalovaného bola pritom zistená poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, nakoľko spáchanie trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval, iná poľahčujúca okolnosť u neho zistená vykonaným dokazovaním nebola, a to ani poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j/ Trestného zákona, nakoľko aj keď sú predchádzajúce odsúdenia obžalovaného zahladené a hľadá sa na neho ako keby nebol odsúdený, vzhľadom na čas spáchania predchádzajúcej trestnej činnosti a s ohľadom na tú skutočnosť, že nezahladzuje sa samotný fakt, že už kedysi obžalovaný sa dopustil konaní, ktoré boli trestnými činmi, nebolo možné priznať v danom prípade poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že by bol pred spáchaním skutku, pre ktorý je v tejto veci stíhaný, viedol riadny život. Zahladienie predchádzajúcich odsúdení má u neho za následok v danom prípade to, že na nich nemožno prihliadať ako a priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona, pričom súčasne neboli zistené v danej veci ani prípadné iné priťažujúce okolnosti na strane obžalovaného. Za takejto situácie podľa § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Trestného zákona trestná sadzba v danom prípade za spáchaný trestný čin predstavuje 7 rokov až 9 rokov.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal zo zásad pre ukladanie trestov upravených v § 34 Trestného zákona, pričom s ohľadom na všetky zistené skutočnosti týkajúce sa povahy skutku, okolností a spôsobu jeho spáchania, následku skutkom spôsobeného, ako aj skutočnosti, že išlo o jednorazové konanie a na jeho spáchanie bola použitá falošná bankovka v nominálnej hodnote 10,- eur, ako aj s ohľadom na samotnú osobu obžalovaného a jeho pomery, dospel súd k názoru, že uloženie trestu odňatia slobody v sadzbe ako je uvedená vyššie, by bolo u obžalovaného neprimerane prísne.

Súd v danej veci dospel k názoru, že vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je potrebné v danom prípade pristúpiť k postupu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, pričom za trest, ktorý náležite naplní v ustanovení § 34 ods. 1 Trestného zákona vyjadrený účel trestu, osobitne v smere prevencie pred páchaním takejto alebo obdobnej trestnej činnosti, možno považovať trest odňatia slobody, a to aj za situácie, že uloženie takého trestu nebude priamo spojené s jeho výkonom, teda že jeho výkon bude podmienčne odložený. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností by totiž uloženie trestu spojeného priamo s jeho výkonom, bolo nepochybne neprimerane represívnym počínom, kde výchovná zložka účelu trestu by bolo značne opomenutá.

Na strane druhej nemožno opomenúť u obžalovaného, napriek jeho pomerom, ani účel, na ktorý dal falšované peniaze (zakúpenie alkoholu a cigariet), ale najmä jeho zrejmy povrchný až vegetatívny spôsob života čo do náležitého, jeho veku, stavu a potrebám zodpovedajúceho prístupu k zabezpečeniu svojich potrieb reálnou snahou o legálne získavanie príjmov.

Za takej situácie ako je v súčasnosti, je totiž na jeho strane dosť vysoký predpoklad možnosti opätovného skĺznutia v prípade, že vznikne u neho situácia, ktorá k tomu vytvorí podmienky, k páchaniu trestnej činnosti. Je nepochybné, že vo vzťahu k obžalovanému nie je postačujúce pre zabezpečenie účelu trestu len uložiť samotný trest, ktorého hrozba ho bude od páchania trestnej činnosti odrádzať, ale je potrebné súčasne uložiť i príslušné podmienky, ktorých účelom bude to, aby obžalovaný i aktívnym prístupom počas skúšobnej doby preukazoval snahu po náprave svojho života, pričom tieto podmienky by mali zároveň zabezpečiť aj vytvorenie situácie, kedy obžalovaný nebude za ich plnenia odkázaný na špekulácie o tom ako si nezákonne, navyše až spôsobom zakladajúcim trestnú zodpovednosť, zabezpečovať prostriedky na uspokojovanie svojich potrieb.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností pristúpil súd k aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona v danej veci, súc presvedčený o tom, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti v danej veci bude postačujúci trest odňatia slobody uložený pod dolnú hranicu tohto druhu trestu ustanovenú v § 270 ods. 2 Trestného zákona, a to tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, ako aj pre náležité vytvorenie podmienok na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život. Súd preto vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti uložil obžalovanému trest odňatia slobody na tri roky, ktorého výkon podmienične odložil a súčasne ustanovil obžalovanému skúšobnú dobu na štyri roky a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorého súčasťou sú zároveň obžalovanému uložené povinnosti v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze, ako aj zamestnať sa v skúšobnej dobe a počas obdobia, v ktorom v skúšobnej dobe obžalovaný nebude zamestnaný, sústavne sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie (túto povinnosť danému prípadu súd takto podrobnejšie špecifikoval vzhľadom na účel, ktorý sa má uložením trestu nespojeného s jeho výkonom v danej veci dosiahnuť a vzhľadom na to, že takéto podrobnejšie, resp. širšie určenie tejto povinnosti nie je nijako vylúčené s poukazom na fakultatívne znenie § 51 ods. 4 Trestného zákona - „povinnosti spočívajú najmä“). V prípade, že obžalovaný nebude sa riadne podrobovať uloženému probačnému dohľadu a riadne plniť povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu, môže byť uložený trest odňatia slobody vykonaný ako nepodmienečný trest.

Čo sa týka poškodeným uplatneného nároku na náhradu škody, ktorý S. K. postupom a v lehote podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku riadne a včas v tomto konaní uplatnil vo výške 10,- eur, súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie aj osobitne vo vzťahu k zisteniu presných údajov o poškodenej osobe, nakoľko poškodenému bola škoda s ohľadom na všetky okolnosti spôsobená v rámci výkonu podnikateľskej činnosti, avšak konkrétne údaje v tomto smere OČTK v prípravnom konaní nijako nezisťovali, kde nepochybne označenie poškodeného v rámci výroku o náhrade škody musí v takom prípade, pre účtovné potreby, obsahovať i takéto príslušné údaje. Takto bolo zistené z výsledkov dokazovania na hlavnom pojednávaní, že poškodený vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou mu bola spôsobená škoda, na základe živnostenského oprávnenia ako samostatne zárobková osoba pod obchodným menom S. K. - STAVBÁR, IČO: 10768076, miestom podnikania Lomnička 10. Pochybil však v tomto smere i samotný súd, nakoľko došlo zo strany súdu k opomenutiu vyhlásenia výroku náhrade škody v tomto rozsudku, pričom napriek zisteniu uvedenej vady ešte na hlavnom pojednávaní (počas uvádzania odôvodnenia a poučení o opravnom prostriedku), toto pochybenie už nebolo možné na hlavnom pojednávaní napraviť, a to ani analogickým postupom podľa § 322 ods. 2 Tr. por., nakoľko rozhodnutie o príslušnom chýbajúcom výroku o náhrade škody súdu prvého stupňa môže byť v zmysle uvedeného ustanovenia nariadené len odvolacím súdom. Samotný nárok poškodeného na náhradu škody tým však nijak nezanikol, pričom obžalovaný následne aj prisľúbil škodu dobrovoľne nahradiť, ktorú skutočnosť, ak k nej napriek tomu nedôjde, možno taktiež vyhodnocovať pri posudzovaní toho či v skúšobnej dobe viedol riadny život.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Stará Ľubovňa do 15 dní od oznámenia tohto rozsudku.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie. Odvolanie má odkladný účinok.

Ak Trestný poriadok neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe,
- c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,
- d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 308 ods. 2 Tr. por., prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

Rozsudok možno napadnúť odvolaním aj len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.